

Nota voor Burgemeester en Wethouders

Team:

Onderwerp:

Overdracht coördinerende regionale taken van de Veiligheidsregio IJsselland naar gemeente Deventer

Notagegevens

Bestuursorgaan : B-en-W 23-01-2024

Notanummer : 2023-1235

Datum : 23-01-2024

Programma : 08 - Meedoen

Portefeuillehouder : Wethouder De Geest,

Bijlage(n) : 202312_Overdracht programma Vluchtelingen 2024 en verder def.docx,6.
Nieuw Bestuurlijk Afsprakenkader ontheemden uit Oekraïne 2024 30
11.pdf

Parafering

17-01-2024: Programmamanager Meedoen (Welzijn, Zorg en Sport)18-01-2024:
Wethouder

Agendering

* 18-01-2024: Gemeentesecretaris/algemeen directeur

Definitieve akkoord

23-01-2024

B & W d.d.: 23-01-2024

Besluit

1. Het uitvoeringsplan 2024 voor de overdracht en uitvoering van de coördinerende regionale taken van het Programma Opvang Vluchtelingen IJsselland door de gemeente Deventer vast te stellen
2. De begroting van het uitvoeringsplan 2024 vast te stellen en deze te dekken uit de landelijke middelen die het rijk nog beschikbaar moet gaan stellen
3. Een dienstverleningsovereenkomst op te stellen waarin wordt opgenomen dat eventueel door de gemeente Deventer niet te declareren kosten, verdeeld zal worden over de 11 gemeenten van IJsselland conform verdeelsleutel (aantal inwoners)
4. De begroting aan te passen zodra de regeling bekend is
5. De raadsmededeling vast te stellen en aan te bieden aan de raad

De nota en het besluit openbaar te maken nadat in de veiligheidsregio op 14 februari (AB) en 25 januari (DB) definitieve besluitvorming plaatsvindt.

Inleiding

Op 12 juli 2023 heeft het Algemeen Bestuur (AB) van Veiligheidsregio IJsselland ingestemd met de begroting voor de regionale samenwerking op het gebied van vluchtelingen in IJsselland voor de periode tot en met december 2024. Tevens is toen besloten dat deze regionale samenwerking per 1 januari 2024 gecoördineerd wordt door één van de gemeenten. Het eerste kwartaal van 2024 wordt hierbij als overgangperiode beschouwd. Vanaf 1 januari is de gemeente Deventer verantwoordelijk voor de regionale coördinerende taken, maar om de continuïteit te waarborgen, faciliteert de Veiligheidsregio IJsselland nog een aantal zaken,

zoals ICT en een aantal detacheringsovereenkomsten. Hierover zijn afspraken gemaakt tussen de gemeente Deventer en de Veiligheidsregio. Tijdens de transitieperiode heeft de gemeente Deventer de vrijheid de inrichting zoals overgenomen vanuit de regio aan te passen en te heroverwegen. Op 13 december 2023 is in het AB Veiligheidsregio besloten dat de gemeente Deventer deze coördinerende rol op zich neemt. Op basis van zowel landelijke als regionale ontwikkelingen is de opzet van de regionale samenwerking geactualiseerd en vastgelegd in de bijlage.

Samengevat komt het er op neer dat:

De regionale coördinatie van het programma Vluchtelingen als doel heeft het ondersteunen van de 11 gemeenten, individueel en gezamenlijk, om de ambitie van de Regio IJsselland op het terrein van het Vluchtelingenvraagstuk te realiseren. De afgevaardigden van de gemeentes komen en werken samen in het gemeentelijk netwerk vluchtelingen IJsselland. Dit overleg wordt voorgezeten door de programmamanager van het Programma Vluchtelingen, en dient om bestuurlijke overleggen als de Provinciale regietafel (PRT) en Regionale regietafel vluchtelingen IJsselland (RRVIJ) voor te bereiden alsmede operationeel af te stemmen m.b.t. taakstellingen, kwaliteit en good practices. Regionale taken zijn:

1. Verzamelen, verspreiden en vertalen van belangrijke informatie van landelijk (het Rijk, andere regio's), regionaal en lokaal voor sturing, inbreng kennis en advies;
2. Faciliteren dat gemeenten en partners kennis delen, ervaringen en best practices uitwisselen;
3. Waar nodig beleidsuitvoering afstemmen en een regionale lijn voorstellen en aanjagen;
4. Besluitvorming op bestuurlijke dilemma's voorbereiden;
5. Inventariseren van en overleggen/onderhandelen met (boven)regionale netwerkpartners;
6. Samen met partners zorgen dat maatschappelijke initiatieven zo goed mogelijk ondersteund worden om zo bij te dragen aan het bevorderen en behouden van draagvlak in onze samenleving;
7. Communicatie binnen het programma, met colleges en gemeenteraden én met de samenleving van IJsselland ondersteunen;
8. Waar nodig verbinding zoeken met andere regionale opgaven;
9. Vooruitkijken, nieuwe thema's signaleren;
10. Verbinding houden met de organisatie van Crisisnoodopvang indien noodzakelijk;
11. Doelgroepen betrekken waar mogelijk.

Daarnaast dient iedere regio een samenwerkingsverband in te richten voor het bovenregionaal (ver)plaatsen van Oekraïense ontheemden naar een Gemeentelijke opvanglocatie: het Regionale Coördinatie en Vluchtelingen Spreiding (RCVS).

Het onderscheid met de lokale rol van de gemeente Deventer zit in onderstaande uiteenzetting:

De gemeente Deventer gaat bezig met de ontwikkeling van een lange termijnvisie op opvang; Wij moeten voldoende en kwalitatieve goede opvang en huisvesting organiseren en zorgen voor participatie in- en met de samenleving. Het vraagstuk verschuift naar aanpalende beleidsterreinen, zoals zorg, werk en onderwijs (sociaal domein) en wonen. Opvang is een (relatief) nieuwe taak en de komende tijd ligt de focus erop om uit de crisisstand te komen en toe te werken naar een basisstructuur omtrent het onderwerp (inclusief kwaliteit, capaciteit, continuïteit en besluitvorming als randvoorwaarden). Hierbij wordt ook de sociale opgave ingebed (met specifieke aandacht voor het organiseren van draagvlak en draagkracht) en waarbij de samenwerking tussen fysiek en sociaal

domein voldoende aandacht krijgt. Alle vraagstukken en doelgroepen doen (voor nu of de toekomst) een beroep op huisvesting.

De gemeente Deventer is verantwoordelijk voor de vertaalslag van de taakstellingen die aan de regio worden gesteld: zowel in het inregelen van opvangcapaciteit (kwantitatief) als leefbaarheid op de opvang (kwaliteit).

Beoogd maatschappelijk resultaat

De elf gemeenten in IJsselland hebben elk een eigen verantwoordelijkheid in het opvangen van verschillende groepen vluchtelingen. Zij versterken elkaar door onderlinge samenwerking en uitwisseling, ondersteund door de voortzetting van het regionale programma Vluchtelingen. Gezamenlijk zetten de elf gemeenten zich in om alle regionale doelstellingen op het gebied van opvang van vluchtelingen te realiseren.

Kader

- * Vreemdelingenwet 2000
- * Huisvestingswet 2014
- * Staatsnoodrecht / tijdelijke wet ontheemden uit Oekraïne

Betrokken partijen en participatie

11 gemeenten IJsselland, Veiligheidsregio.

Toelichting op participatiebeleid

Argumenten voor en tegen

Argumenten voor:

- Op 12 juli heeft het AB van Veiligheidsregio IJsselland besloten om de regionale coördinerende taak op het gebied van opvang van ontheemden en de asielketen vanaf 2024 neer te leggen bij één van de gemeenten.

In onderhavig voorstel wordt de overdracht van de coördinerende regionale taken van de Veiligheidsregio IJsselland naar de gemeente Deventer beschreven. Het voorstel bouwt voort op de wijze waarop de regionale coördinerende taak in de afgelopen periode is vormgegeven vanuit de Veiligheidsregio IJsselland. De opzet van de coördinerende rol van het programmteam is geactualiseerd op basis van landelijke en regionale ontwikkelingen, het Bestuurlijk afsprakenkader Oekraïne en wensen vanuit het ambtelijke netwerk en de Regionale Regietafel Veiligheidsregio IJsselland.

- De financiering van de coördinerende taak wordt vanaf 2024 geregeld via een nieuwe financiële regeling

Op het moment van schrijven is de nieuwe regeling voor de financiering van de coördinerende taak nog niet gereed. Het ministerie heeft aangegeven dat deze in lijn ligt met het bekostigingsbesluit zoals dat in de afgelopen periode voor de Veiligheidsregio's gold en tevens is aangegeven dat gemeenten geen financieel nadeel ondervinden van de uitvoering van de taken.

- Gemeente Deventer is niet alleen verantwoordelijk voor mogelijk niet te

declareren kosten van de coördinerende regionale taak.

Alhoewel de verwachting is dat er een regeling komt waarbij de coördinerende gemeente alle kosten die samenhangen met de coördinerende taken kan declareren, is er een risico dat dit in 2024 of in de jaren daarna niet mogelijk is. De nieuwe financiële regeling is nog niet bekend, daarom is dit als risico benoemd.

In het geval dat de gemeente Deventer toch geconfronteerd wordt met kosten die niet te declareren zijn, dan is afgesproken met de 11 gemeenten dat deze kosten gezamenlijk worden gedragen. Dit zal conform de verdeelsleutel 'aantal inwoners per 1 januari 2024' verrekend worden.

Argumenten tegen:

- De ontwikkelingen rondom vluchtelingenopvang blijven onvoorspelbaar. Dat maakt dat dit voorstel voor 2024 is opgesteld naar de op dit moment bekende inzichten. Zodra de omstandigheden veranderen, zullen we ook de taken, bemensing en/of organisatie van het programma moeten aanpassen. Dit doen we altijd in overleg met de gemeentelijk projectleiders en bij bestuurlijke en/of substantiële financiële consequenties in afstemming met de RRVIJ en de colleges van de gemeenten.

- Omdat de financiële regeling er nog niet is, bestaat er een risico dat een deel van de kosten niet gedeclareerd kan worden. Door vooralsnog geen langdurige verplichtingen aan te gaan en een verdeelsleutel voor de regio af te spreken, lijkt dit risico beperkt.

Financiële consequenties en dekking

De financiële regeling betreffende de coördinerende taken van de regio is nog niet gepubliceerd. Uitgangspunt is dat gemeenten geen financieel nadeel mogen ondervinden.

In het eerste kwartaal van 2024 wordt een dienstverleningsovereenkomst opgesteld tussen de gemeente Deventer en de andere gemeenten in IJsselland.

Openbaarmaking en communicatie

Het voorstel is besproken in het ambtelijke netwerkoverleg van 27 november, de kring van gemeentesecretarissen van 7 december en de RRVIJ van 15 december. Ook wordt het voorstel besproken in alle colleges. Opmerkingen uit deze overleggen zijn zoveel als mogelijk verwerkt in het voorstel.

Aanpak en uitvoering

Voor de praktische overdracht zijn de teammanagers beleid in gesprek met het huidige netwerk vluchtelingen om een goede overdracht te bewerkstelligen.

RAADSMEDEDELING

Onderwerp	Overdracht coördinerende regionale taken van de Veiligheidsregio IJsselland naar gemeente Deventer		
Nummer	2023-1235	Portefeuillehouder	Wethouder De Geest,
Team	DEV-BLD-MO	Datum	23-01-2024

Inleiding

Het Programma Opvang Vluchtelingen IJsselland is per 1 januari over gedragen aan de gemeente Deventer, waar het eerste kwartaal als een overgangperiode wordt gezien. De elf gemeenten in IJsselland hebben elk een eigen verantwoordelijkheid in het opvangen van verschillende groepen vluchtelingen. Zij versterken elkaar door onderlinge samenwerking en uitwisseling, ondersteund door de voortzetting van het regionale programma Vluchtelingen. Gezamenlijk zetten de elf gemeenten zich in om alle regionale doelstellingen op het gebied van opvang van vluchtelingen te realiseren.

Kader

- * Vreemdelingenwet 2000
- * Huisvestingswet 2014
- * Staatsnoodrecht / tijdelijke wet ontheemden uit Oekraïne

Kern van de boodschap

De gemeente Deventer zal vanaf 1 januari het regionale programma vluchtelingen huisvesten, met een transitieperiode in het eerste kwartaal van 2024 en zal daar geen financieel nadeel van ondervinden.

Nadere toelichting

Op 12 juli 2023 heeft het Algemeen Bestuur (AB) van Veiligheidsregio IJsselland ingestemd met de begroting voor de regionale samenwerking op het gebied van vluchtelingen in IJsselland voor de periode tot en met december 2024. Tevens is toen besloten dat deze regionale samenwerking per 1 januari 2024 gecoördineerd wordt door één van de gemeenten. Het eerste kwartaal van 2024 wordt hierbij als overgangperiode beschouwd. Vanaf 1 januari is de gemeente Deventer verantwoordelijk voor de regionale coördinerende taken, maar om de continuïteit te waarborgen, faciliteert de Veiligheidsregio IJsselland nog een aantal zaken, zoals ICT en een aantal detacheringsovereenkomsten. Hierover zijn afspraken gemaakt tussen de gemeente Deventer en de Veiligheidsregio. Tijdens de transitieperiode heeft de gemeente Deventer de vrijheid de inrichting zoals overgenomen vanuit de regio aan te passen en te heroverwegen. Op 13 december 2023 is in het AB Veiligheidsregio besloten dat de gemeente Deventer deze coördinerende rol op zich neemt. Op basis van zowel landelijke als regionale ontwikkelingen is de opzet van de regionale samenwerking geactualiseerd. Qua financiën zal er een landelijke financiering volgen waarbij het uitgangspunt is dat de gemeenten geen financieel nadeel mogen ondervinden. Mocht dat toch het geval zijn zullen de kosten in de regio worden afgedekt.

Samengevat komt het er op neer dat:

De regionale coördinatie van het programma Vluchtelingen als doel heeft het ondersteunen van de 11 gemeenten, individueel en gezamenlijk, om de ambitie van

de Regio IJsselland op het terrein van het Vluchtelingenvraagstuk te realiseren. De afgevaardigden van de gemeentes komen en werken samen in het gemeentelijk netwerk vluchtelingen IJsselland. Dit overleg wordt voorgezeten door de programmamanager van het Programma Vluchtelingen, en dient om bestuurlijke overleggen als de Provinciale regietafel (PRT) en Regionale regietafel vluchtelingen IJsselland (RRVIJ) voor te bereiden alsmede operationeel af te stemmen m.b.t. taakstellingen, kwaliteit en good practices. Regionale taken zijn:

1. Verzamelen, verspreiden en vertalen van belangrijke informatie van landelijk (het Rijk, andere regio's), regionaal en lokaal voor sturing, inbreng kennis en advies;
2. Faciliteren dat gemeenten en partners kennis delen, ervaringen en best practices uitwisselen;
3. Waar nodig beleidsuitvoering afstemmen en een regionale lijn voorstellen en aanjagen;
4. Besluitvorming op bestuurlijke dilemma's voorbereiden;
5. Inventariseren van en overleggen/onderhandelen met (boven)regionale netwerkpartners;
6. Samen met partners zorgen dat maatschappelijke initiatieven zo goed mogelijk ondersteund worden om zo bij te dragen aan het bevorderen en behouden van draagvlak in onze samenleving;
7. Communicatie binnen het programma, met colleges en gemeenteraden én met de samenleving van IJsselland ondersteunen;
8. Waar nodig verbinding zoeken met andere regionale opgaven;
9. Vooruitkijken, nieuwe thema's signaleren;
10. Verbinding houden met de organisatie van Crisisnoodopvang indien noodzakelijk;
11. Doelgroepen betrekken waar mogelijk.

Daarnaast dient iedere regio een samenwerkingsverband in te richten voor het bovenregionaal (ver)plaatsen van Oekraïense ontheemden naar een Gemeentelijke opvanglocatie: het Regionale Coördinatie en Vluchtelingen Spreiding (RCVS).

Het onderscheid met de lokale rol van de gemeente Deventer zit in onderstaande uiteenzetting:

De gemeente Deventer gaat bezig met de ontwikkeling van een lange termijnvisie op opvang; Wij moeten voldoende en kwalitatieve goede opvang en huisvesting organiseren en zorgen voor participatie in- en met de samenleving. Het vraagstuk verschuift naar aanpalende beleidsterreinen, zoals zorg, werk en onderwijs (sociaal domein) en wonen. Opvang is een (relatief) nieuwe taak en de komende tijd ligt de focus erop om uit de crisisstand te komen en toe te werken naar een basisstructuur omtrent het onderwerp (inclusief kwaliteit, capaciteit, continuïteit en besluitvorming als randvoorwaarden). Hierbij wordt ook de sociale opgave ingebed (met specifieke aandacht voor het organiseren van draagvlak en draagkracht) en waarbij de samenwerking tussen fysiek en sociaal domein voldoende aandacht krijgt. Alle vraagstukken en doelgroepen doen (voor nu of de toekomst) een beroep op huisvesting.

De gemeente Deventer is verantwoordelijk voor de vertaalslag van de taakstellingen die aan de regio worden gesteld: zowel in het inregelen van opvangcapaciteit (kwantitatief) als leefbaarheid op de opvang (kwaliteit).

Voorstel Overdracht Programma Vluchtelingen 2024 en verder

1. Aanleiding

Sinds het uitbreken van de oorlog in de Oekraïne wordt er binnen de regio IJsselland samengewerkt aan de opvang van Oekraïense ontheemden. Binnen de Veiligheidsregio IJsselland is hiervoor in voorjaar 2022 het programma Vluchtelingen opgezet. Ook de regionale coördinatie van de Asielopvang (inclusief Alleenreizende Minderjarige Vluchtelingen - verder AMV) en huisvesting statushouders (inclusief AMV) is hier reeds in 2022 in het programma ondergebracht.

Begin 2023 is afgesproken dat de coördinerende rol voor heel 2023 nog door de Veiligheidsregio gefaciliteerd wordt. Op 12 juli is in het Algemeen Bestuur (AB) van de Veiligheidsregio afgesproken dat de coördinerende rol per 1 januari 2024 wordt gefaciliteerd door één van de gemeenten. In dat overleg is ook afgesproken dat de gemeente Deventer die faciliterende rol op zich neemt. Deventer wordt daarmee de beherende gastgemeente waar de regionale coördinatie wordt ondergebracht.

Dit document betreft een voorstel voor de regionale coördinatie in 2024¹, waarin ook is beschreven wat er lokaal (ambtelijk) benodigd is om het voor de totale regio goed te organiseren. Tevens is een begroting voor de regionale coördinatie en samenwerking toegevoegd.

2. Achtergrond en ontwikkelingen van invloed op Programma Vluchtelingen

2a. Achtergrond en ontwikkelingen landelijk

In 2022 werd de opvang van Oekraïense ontheemden, de huisvesting van statushouders en het organiseren van (crisis)(nood)opvang voor asielzoekers grotendeels gerealiseerd via een crisisaanpak, met de daarbij behorende bestuurlijke verantwoordelijkheden van het Veiligheidsberaad, de Veiligheidsregio en de burgemeesters. In de loop van 2023 is er gewerkt aan het formaliseren van de gemeentelijke verantwoordelijkheid hierin. De Tijdelijke Wet opvang Oekraïense ontheemden en de 'Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen' (Spreidingswet) geven hiervoor de wettelijke basis. Beide wetten zijn overigens (november 2023) nog niet definitief vastgesteld. Daarnaast is in het kader van de Opvang van Oekraïense ontheemden het Bestuurlijk afsprakenkader (BAK, zie bijlage) opgesteld. Het BAK regelt de overdracht van de Veiligheidsregio's naar regionale samenwerkingsverbanden.

De bestuurlijke verantwoordelijkheid verschuift (en is reeds deels verschoven):

- Van Veiligheidsberaad en Veiligheidsregio naar Landelijke Regietafel en Provinciale Regietafels
- Van burgemeesters naar de colleges van B&W.

Onderstaand is aangegeven hoe de werkzaamheden op het gebied van vluchtelingen, asielzoekers en statushouders wordt vormgegeven; van landelijk, naar provinciaal, naar regionaal en lokaal.

Rol landelijke regietafel

¹ Dit voorstel is een aanvulling op de eerder gepubliceerde stukken '05.3.2 Samenwerken in de regio', 5.2.1 t/m 5.2.3. Vervolg aanpak programma Vluchtelingen 2023-II, waarin de (wensen en/of afspraken voor) samenwerking en regionale coördinatie reeds zijn vastgelegd met het gemeentelijk netwerk en bestuurders.

Landelijk wordt de grootte van de verschillende opgaven bepaald en verdeeld over het land volgens vastgestelde verdeelsleutels en taakstellingen. Voor asielzoekers gaat het om capaciteitsbehoefte gebaseerd op de Meerjaren Productie Prognose (MPP). Voor de huisvesting van statushouders wordt per half jaar een taakstelling per gemeente vastgesteld. Bij Oekraïense ontheemden is er per regio een inspanningsverplichting. Deze worden door de staatssecretaris van Justitie & Veiligheid (J&V) vastgesteld na afstemming bij de Landelijke Regietafel (LRT).

Het is aan de LRT (in persoon van de staatssecretaris van J&V) om de capaciteitsbehoefte (asielzoekers), de inspanningsverlichting (Oekraïense vluchtelingen) en de taakstelling (statushouders) te communiceren (d.m.v. een brief) aan de PRT's (in persoon van de Commissarissen van de Koning als voorzitter) en aan de colleges van B&W.

2b. Achtergrond en ontwikkelingen Provincie

Op provinciaal niveau zijn twee rollen belegd. De Commissaris van de Koning (CdK) is in zijn functie als rijksorgaan voorzitter van de provinciale regietafel (PRT). De gedeputeerde Wonen/toezicht is verantwoordelijk voor het toezicht op de huisvesting van statushouders. Hieronder worden beide rollen nader toegelicht.

PRT en rol CdK als voorzitter

De provinciale bestuurlijke afstemming met betrekking tot de verdeling en realisatie van gevraagde opvangplekken voor asielzoekers en Oekraïense vluchtelingen binnen de provinciegrenzen vindt plaats aan de Provinciale Regietafel. De PRT's rapporteren aan de LRT over de voortgang van de realisatie van de gevraagde opgaven. De PRT verzorgt in dit kader de provinciale monitoring, en maakt hierbij gebruik van gegevens aangeleverd door het COA (Centraal Orgaan opvang Asielzoekers) en de toezichthouder huisvesting statushouders (provincie) en de (samenwerkingsverbanden van) gemeenten.

In het wetsvoorstel 'Wet gemeentelijke taak mogelijk maken asielopvangvoorzieningen' ('Spreidingswet') wordt de rol van de PRT ook beschreven. Indien deze wet in werking treedt, dan wordt de rol van de PRT ingevuld in lijn met deze wet.

Deelnemers PRT Overijssel: CdK Overijssel (voorzitter), voorzitters Regionale tafels als vertegenwoordigers van colleges Burgemeester en Wethouders (B&W) in de regio's, gedeputeerde Wonen/toezicht Rijksvertegenwoordiger van ministerie J&V, bestuurslid COA, ambtelijke ondersteuning van alle partijen.

Toezicht huisvesting statushouder en rol Gedeputeerde Wonen/toezicht

Halfjaarlijks wordt door de staatssecretaris een taakstelling Huisvesting Statushouders per gemeente vastgesteld. Meerdere externe partners, waaronder COA en IND zijn daarin een belangrijke factor. Op basis van de Huisvestingswet is het de wettelijke taak van gemeenten om elk halfjaar de taakstelling te realiseren (wel zijn zij daarbij afhankelijk van een aantal externe factoren, zoals het verkrijgen van koppelingen). Het is aan de gedeputeerde Wonen/toezicht om toezicht te houden op de voortgang van gemeenten bij het huisvesten van statushouders, daarbij wordt gebruik gemaakt van het provinciaal toezichtkader interbestuurlijk toezicht Overijssel.

2c. Achtergrond en ontwikkelingen Regio IJsselland

In de regio IJsselland is ondertussen vorm gegeven aan de verbreding van de verantwoordelijkheden naar de colleges. Sinds juni 2023 verloopt de bestuurlijke, regionale coördinatie op deze opgave niet meer via het Bestuurlijk Overleg Vluchtelingen (burgemeesters) maar via de Regionale Regietafel Vluchtelingen IJsselland (RRVIJ).

De opdracht voor de Regionale Regietafel Vluchtelingen IJsselland is medio 2023 vastgesteld:

- 1) Voeren van bestuurlijke regie op de structurele, integrale en wendbare realisatie van de opgaven op het gebied van Vluchtelingen in IJsselland, d.w.z.
 - a. zorgen voor voldoende en kwalitatief toereikende (nood)opvanglocaties voor Oekraïense ontheemden;
 - b. voldoende woningen voor statushouders, inclusief alleenstaande minderjarigen (en Oekraïense ontheemden);
 - c. een stabiel en flexibel opvanglandschap voor asielzoekers, inclusief alleenstaande minderjarigen conform de Uitvoeringsagenda en de Spreidingswet
 - d. voldoende toegang tot onderwijs, zorg, werk en begeleiding
- 2) Afstemmen en agenderen van vragen en voorstellen voor de reguliere regionale overleggen op het gebied van veiligheid (AB VRIJ of DVO), wonen (BO Wonen), arbeidsmarkt, zorg/ Wmo, onderwijs, het sociaal domein en/of de 11 colleges en gemeenteraden.
- 3) Afstemmen en agenderen van vragen en reacties voor de VNG commissies (met name de Tijdelijke commissie Migratie en Asiel), de Provinciale/ Landelijke Regietafels (PRT/ LRT) en eventueel andere landelijke gremia.
- 4) Sturen op het delen van “Parels” (good practices) en “Knopen” (knelpunten) zodat organisaties niet allemaal het wiel opnieuw hoeven uit te vinden.
- 5) Sturen op het vinden van creatieve en onorthodoxe oplossingen waar nodig.
- 6) Betrekken van relevante netwerkpartners zoals Vluchtelingenwerk, het onderwijs, zorg, werkgeversservicepunt, corporaties, kerken, COA, IND, enzovoort.

Deelnemers RRVIJ: (tenminste) één bestuurder uit elk college. Deze bestuurders vormen samen een afspiegeling vanuit de portefeuilles veiligheid, wonen, vluchtelingen, onderwijs, arbeidsmarkt en zorg. De provinciale vertegenwoordiger in de VNG tijdelijke commissie Asiel & Migratie is in elk geval betrokken. De RRVIJ wijst uit haar midden een agendacommissie aan.

2d. Achtergrond en ontwikkelingen Lokaal

Binnen de gemeenten hebben de afgelopen periode ook de nodige ontwikkelingen plaatsgevonden. Uiteraard zijn er lokale verschillen, maar over het algemeen is erop ingezet om de verantwoordelijkheid voor het vluchtelingenvraagstuk te verbreden naar het gehele college. Ook is geïnvesteerd in de ambtelijke ondersteuning (projectleiders/programmamanagers) ten behoeve van de advisering van de colleges, de linkinpin naar de opvanglocaties in desbetreffende gemeenten en het regionale ambtelijke netwerk.

De gemeenten zijn op dit moment bezig met de ontwikkeling van een lange termijnvisie op opvang; zij moeten voldoende en kwalitatieve goede opvang en huisvesting organiseren en zorgen voor participatie in- en met de samenleving. Het vraagstuk verschuift naar aanpalende beleidsterreinen, zoals Zorg, Werk en Onderwijs (Sociale Domein) en Wonen. Opvang is voor gemeenten een (relatief) nieuwe taak en de komende tijd ligt de focus op uit de crisisstand komen en toewerken naar een basisstructuur omtrent het onderwerp (inclusief kwaliteit, capaciteit, continuïteit en besluitvorming als randvoorwaarden), waarbij ook de sociale opgave wordt ingebed (met specifieke aandacht voor het organiseren van draagvlak en draagkracht) en de samenwerking tussen fysiek en sociaal domein voldoende aandacht krijgt. Alle vraagstukken en doelgroepen doen (voor nu of de toekomst) een beroep op huisvesting.

Projectleiders (of in sommige gevallen: programmamanagers) zijn verantwoordelijk voor de vertaalslag van taakstellingen naar wat dit betekent voor hun gemeente; zowel in het inregelen van opvangcapaciteit (kwantitatief) als leefbaarheid op de opvang (kwaliteit).

Projectleiders / programmamanagers komen en werken samen in het gemeentelijk netwerk vluchtelingen IJsselland. Dit overleg wordt voorgezeten door de programmamanager van het Programma Vluchtelingen, en dient om bestuurlijke overleggen als de PRT en RRVIJ voor te bereiden alsmede operationeel af te stemmen m.b.t. taakstellingen, kwaliteit en good practices.

3. Regionale Coördinatie

Voor 2024 en verder zien we landelijk dat de betreffende doelgroepen hetzelfde blijven; Oekraïense ontheemden, asielzoekers (inclusief AMV) en statushouders), met mogelijk meer aandacht voor alleenreizende minderjarige vluchtelingen (AMV) en minder voor crisisnoodopvang (CNO). Er is continuïteit in de vluchtelingenstroom, het verplaatst naar een meerjarig vraagstuk. Toch blijft voorspellen lastig; ontwikkelingen blijven elkaar opvolgen, de kans op crisis blijft.

Daarnaast gaat vanaf 2024 de Veiligheidsregio weer terug naar de reguliere rol in crisisstructuur en –beheersing. Met de Veiligheidsregio IJsselland is afgesproken dat er mag worden gerekend op hulp:

- Als sprake is van crisisnoodopvang (= opvang in sporthallen voor in beginsel maximaal 72 uur) hebben de veiligheidsregio's een coördinerende rol². Dit zal altijd in overleg gaan met de regionale regietafels, en ook de Commissaris van de Koning wordt hierover geïnformeerd als voorzitter van de PRT;
- Als de minister van J&V (in afstemming met andere betrokken ministers) de nationale crisisstructuur activeert.

Op basis van de ontwikkelingen, van landelijk tot lokaal, blijft regionale coördinatie ook in 2024 (en verder) noodzakelijk. De meervoudige opgaves voor van elkaar verschillende doelgroepen in diverse met elkaar verbonden werkgebieden, vragen om samenwerking in de regio. Daarnaast moet de lijn bij crisis, naar de Veiligheidsregio, ergens geborgd zijn.

² Zie ook: Handreiking crisisnoodopvang van de VNG – [handreiking-crisisnoodopvang.pdf \(vng.nl\)](#)

3a. Taken

De regionale coördinatie heeft als doel het ondersteunen van de 11 gemeenten, individueel en gezamenlijk, om de ambitie van de Regio IJsselland op het terrein van het Vluchtelingenvraagstuk te realiseren. Regionale taken zijn:

1. Verzamelen, verspreiden en vertalen van belangrijke **informatie** van landelijk (het Rijk, andere regio's), regionaal en lokaal voor sturing, inbreng kennis en advies.
2. Faciliteren dat gemeenten en partners kennis delen, **ervaringen en best practices** uitwisselen
3. Waar nodig beleidsuitvoering afstemmen en **een regionale lijn** voorstellen en aanjagen
4. Besluitvorming op **bestuurlijke dilemma's** voorbereiden
5. inventariseren van en overleggen/onderhandelen met **(boven)regionale netwerkpartners**
6. Samen met partners zorgen dat maatschappelijke initiatieven zo goed mogelijk ondersteund worden om zo bij te dragen aan het bevorderen en behouden van **draagvlak in onze samenleving**.
7. **Communicatie** binnen het programma, met colleges en gemeenteraden én met de samenleving van IJsselland ondersteunen
8. Waar nodig verbinding zoeken met **andere regionale opgaven**
9. **Vooruitkijken**, nieuwe thema's signaleren
10. **Verbinding houden met de organisatie van Crisisnoodopvang** indien noodzakelijk
11. **Doelgroepen betrekken** waar mogelijk

Daarnaast dient iedere regio een samenwerkingsverband in te richten voor het bovenregionaal (ver)plaatsen van Oekraïense ontheemden naar een Gemeentelijke opvanglocatie; het Regionale Coördinatie en Vluchtelingen Spreiding (RCVS).

3b. Wat is er nodig om de regionale coördinatie tot uitvoering te brengen?

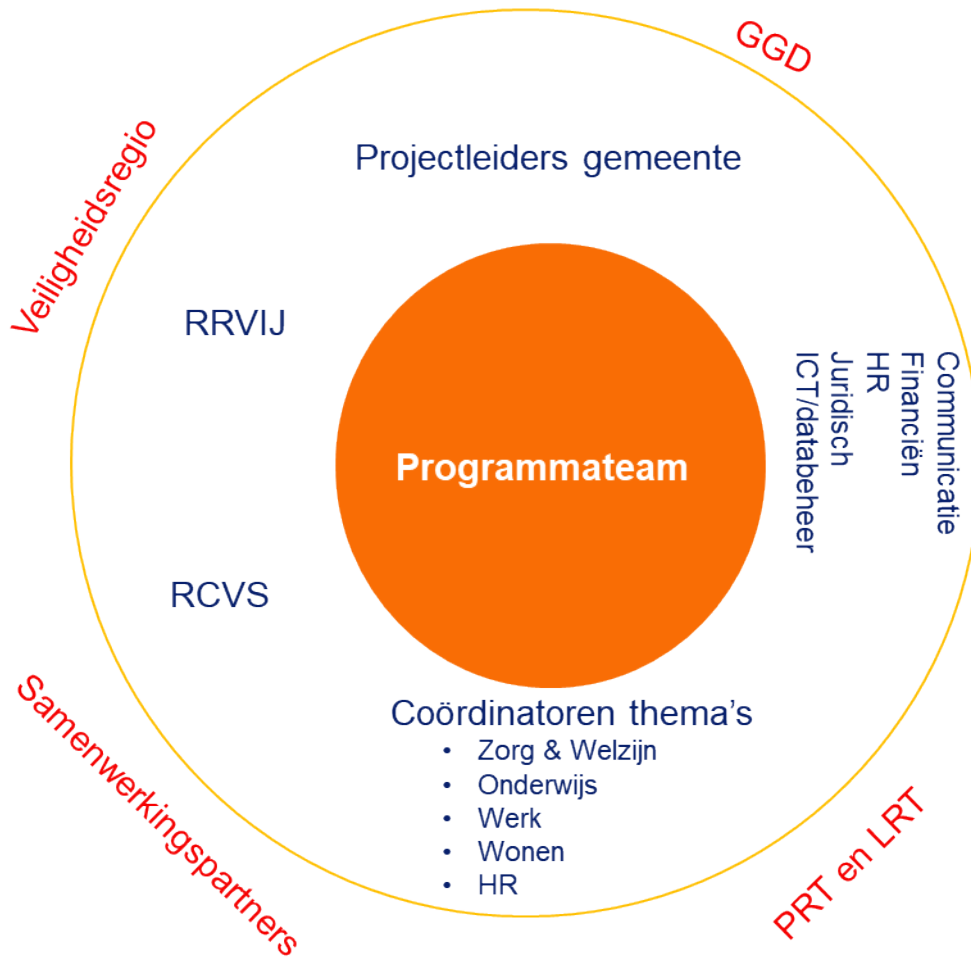
Om goed regionaal de opgaven te coördineren en de taken zoals hierboven staan beschreven uit te kunnen voeren, is voor een belangrijk deel voortzetting van de huidige inrichting nodig. Met het grootste verschil dat dit niet onder de facilitering van de Veiligheidsregio gebeurt, maar onder de gemeente Deventer als gastgemeente. Deventer wordt daarmee de nieuwe plek waar het programma wordt gehuisvest.

Uitvoeren van de regionale coördinatie kan met een klein programmateam, met daaromheen een schil die betrokken is bij de doelgroepen en thema's. Het kernteam (programmateam inclusief 1 à 2 projectleider(s) van de gemeenten) stuurt inhoudelijk het programma aanbrengt de opgaven samen en pakt de regie op o.a. informatievoorziening, kennisdelen en regionale afstemming.

In de eerste schil rondom dit kernteam bevinden zich:

- De overige projectleiders van de gemeente (samenkomst in het ambtelijke netwerk)
- Het RCVS (Regionaal Coördinatiecentrum Vluchtelingenspreiding)
- Coördinatoren op inhoudelijke thema's (zie hieronder)
- Ondersteuning op het vlak van Communicatie, Financiën, HR en Juridische zaken
- De Regionale Regietafel (RRVIJ)

Hieronder is bovenstaande verder uitgewerkt.
Samenwerkingspartners, zoals COA, Vluchtelingenwerk, Rode Kruis, (aanbieders van) Onderwijs, Zorg et cetera staan dichtbij het netwerk.



Beschrijving Kernteam

Programmamanager: Coördinerende, richtinggevende en aansturende rol.

- Verbinden binnen en buiten de regio, onderhouden van het netwerk.
- Ophalen opdrachten voor het programma en doelen stellen.
- Inhoudelijke aansturing en eindverantwoordelijk over alle werkzaamheden.
- (advies op) Agendering thema's en prioriteiten ambtelijk / bestuurlijk.

Programmamedewerkers: Informatieknooppunt; vertaalslag naar advies, expertise.

- Ophalen en initiëren, speelveld organiseren
- Aansturen en uitwerken van projecten.
- Praktijk naar landelijk en landelijk naar praktijk.
- Informatiestromen monitoren, sturen, schakelen.
- Sturingsinformatie en data, cijfermatig.
- Monitoren acties en besluitenlijsten.

Secretariële ondersteuning:

- Administratieve taken.
- Agenda's en overleggen voorbereiden.
- Overzicht houden en najagen.
- Actie- en besluitenlijsten opmaken en afvinken.
- Notuleren.
- Mailbox ordenen, toewijzen, doorverwijzen.

Projectleider gemeente:

- Sparringspartner
- Visie van- en verbinding naar gemeenten inbrengen
- Vertalen informatie vanuit ambtelijk perspectief
- Link naar gemeentelijke partners (bijvoorbeeld VNG)

Coördinatoren

Regionaal aanspreekpunt; verbinden en samenbrengen van vakcollega's bij verschillende gemeenten en samenwerkingspartners. Adresseren van landelijke, regionale en lokale vraagstukken en inhoudelijke uitwerking van regionale vraagstukken. Waar nodig afstemmen met en adviseren van de coördinerend bestuurder ter voorbereiding op RRVIJ of ander Bestuurlijk overleg.

Eén coördinator per deelgebied:

- Zorg & Welzijn (inclusief participatie)
- Onderwijs
- Werk
- Wonen
- HR – ondersteuning aan gemeenten (specifiek voor HR vraagstukken m.b.t. opvanglocaties en uitwisseling van geschikt personeel)
- Juridisch
- Financiën

Communicatie, HR intern & IT worden ondergebracht bij gastgemeente Deventer. Ook de leidinggevende rol wordt ondergebracht bij de gastgemeente.

Met deze inrichting kunnen we zorgen dat de lopende zaken, ook wanneer het programma Vluchtelingen een andere plek krijgt, blijven doorlopen ('going concern'). Het programmateam werkt met een werkagenda om wensen voor de samenwerking in de toekomst te borgen (zoals het verbeteren van sturingsinformatie of het borgen van historische informatie).

RCVS

Het RCVS is verbonden aan het Landelijke Coördinatiecentrum en heeft als taak om vluchtelingen te (ver)plaatsen naar de meest geschikte locatie passend bij de kenmerken.

In het Bestuurlijk Afsprakenkader (BAK) zijn een aantal randvoorwaarden voor het RCVS aangegeven, waaronder:

- Bereikbaarheid
- Data- en gegevensverzameling
- Rol in casuïstiek m.b.t. overlast
- Organisatie middels een regionaal samenwerkingsverband.

Het RCVS speelt een belangrijke rol in crisissituaties en signaleren van casuïstiek op opvanglocaties. Hoewel het RCVS op dit moment voldoende functioneert, zijn er stappen te maken in het verbreden van de bezetting, het niveau van de medewerkers en efficiënter werken. Dat is ook nodig in verband met de huidige bezetting en aflopende contracten. In dat kader wordt het RCVS hervormd en wordt een samenwerking met Veiligheidsregio Twente verkend. Dat zou leiden tot een Provinciaal RCVS, waar IJsselland en Twente de capaciteit, kosten en werkzaamheden kunnen delen. Om continuïteit te waarborgen wordt echter eerst door beide regio's geïnvesteerd in het huidige team.

Uit een analyse naar het huidige RCVS (waaronder eisen voor de toekomst, bezetting, werkwijze en werkproces) is gebleken dat het werk inhoudelijker, complexer en verdiepend is geworden of wordt. Naast het (ver)plaatsen van vluchtelingen is het RCVS een vraagbaak voor locatiemanagers, onderhouden zij de relatie met meerdere partijen (wat plaatsen bij crisisaanvragen gemakkelijker maakt) en spelen zij een steeds grotere rol in het ophalen, managen en bijhouden van data en gegevens. Dit betreft belangrijke sturingsinformatie voor het gehele programma, waaronder gemeenten en bestuurders. Goede coördinatie en een specifiek (hoger) niveau van medewerkers is benodigd om dit op de juiste manier vorm te kunnen geven, goed te functioneren en als team te kunnen samenwerken. Daarom wordt er de komende maanden een nieuwe coördinator en aanvullend personeel geworven. De hervorming van het RCVS is naar verwachting uiterlijk in Q1 2024 afgerond.

Gemeentelijke projectleiders

Het is belangrijk dat de ambtelijke ondersteuning in elke gemeente geborgd is. Op basis van overleg met verschillende betrokken ambtenaren, zijn medio 2023 met alle gemeentesecretarissen de volgende afspraken gemaakt.

1. Organiseer in elke gemeente ambtelijk één integraal aanspreekpunt/ programmamanager, die overzicht heeft over het totaal aan (lokale en regionale) opgaven op het gebied van Vluchtelingen/ de Regionale Regietafel Vluchtelingen IJsselland.
2. Zorg dat alle opgaven zoals benoemd voor de RRVIJ verbonden zijn met het aanspreekpunt/ programmamanager.
3. Zorg dat het lokale aanspreekpunt/ programmamanager deelneemt aan de regionale ambtelijke afstemmingsmomenten zodat een sterk ambtelijk Regionaal netwerk in stand blijft.
4. Het verdient aanbeveling om lokaal een stuurgroep te organiseren waarin de bestuurlijke verantwoordelijkheden tussen de verschillende betrokken portefeuillehouders kunnen worden afgestemd.
5. Zorg dat een directielid deelneemt aan de stuurgroep zodat bestuurlijke prioriteiten ook vlot ambtelijk kunnen worden vertaald.
6. Zorg lokaal voor voldoende beleidsmatige ondersteuning van de opgaven, inclusief enige ruimte om op onderdelen een regionale bijdrage te kunnen leveren.

Afhankelijk van de vragen die ontstaan aan de RRVIJ komen er mogelijk nog aanvullende/ andere vragen, hetzij rechtstreeks vanuit de RRVIJ, hetzij vanuit andere (reguliere) overleggen zoals het BO Wonen enz.

In het gemeentelijk netwerk van 16 oktober zijn bovenstaande afspraken besproken met de huidige projectleiders en is aan hen gevraagd wat zij nodig hebben voor een goede uitvoering. Projectleiders zijn een interne spil en verbinder, binnen de organisatie en bestuurlijk. De komende jaren verwachten zij binnen het onderwerp met name vraagstukken m.b.t. huisvesting (alle doelgroepen, maar ook andere onderwerpen voor gemeenten raken aan huisvesting) en sociale opgaven zoals zorg en overlast. Onderstaande punten moeten bij gemeenten en daarbuiten worden geborgd:

- Duidelijke opdrachtgever /opdrachtnemer en mandaat
- Interne structuur op het onderwerp
- Vastgoedondersteuning:
 - Lange termijn afspraken
 - Ondersteuning van onderhoud en beheer
 - Link naar landelijk, regionaal, woningcorporaties
 - Beleggen in reguliere lijn
- Sociaal domein
 - Borging in de reguliere lijn
 - Duidelijkheid rol regionaal werkbedrijf
 - Visie op nieuwkomers
- Landelijk: Faciliterende wetgeving en flexibiliseringsagenda

4. Financiën en begroting

Er wordt op dit moment landelijk gewerkt aan een regeling voor de financiering van de coördinerende taken in de regio. Verwachting is dat deze regeling per 1 januari 2024 ingaat en dat deze veelal gelijk zal zijn aan eerdere afspraken. De inhoud van de regeling is op het moment van schrijven echter nog niet bekend.

Uitgangspunt van de regeling is dat de gemeenten geen financieel nadeel ondervinden.

Begroting regionale coördinatie ³

Kernteam	Kosten
Regionaal Programmamanager	€ 128.011
Regionaal Programmasecretaris/Informatieknooppunt	€ 211.334
Secretariële ondersteuning	€ 83.799
Projectleider gemeenten	€ 48.513
Kosten personeel overdracht	€ 66.369
Kosten Kernteam	€ 538.026
RCVS*	
Coördinator RCVS	€ 93.079
Medewerkers RCVS	€ 251.397
Kosten RCVS	€ 344.476
Coördinatoren / inhoudelijke aanspreekpunten	
Inhoudelijk: Zorg, Onderwijs, Wonen	€ 259.327
PIJOFACH: Communicatie en HR	€ 172.885
PM	€ 100.000
Kosten Coördinatoren/Aanspreekpunten	€ 532.212
Bijkomende personeelskosten	
Doorberekening loonkosten Gemeente Deventer aan programma	n.n.b.
Kosten Bijkomend personeel	n.n.b.
Overige kosten	
Doorbelasting gebruik faciliteiten	n.n.b.
Communicatie en bijeenkomsten	€ 30.000
Onvoorzienne kosten	€ 100.000
Kosten Overig	€ 130.000
Totale Personeelskosten	€ 1.414.714
Totale Overige kosten	€ 130.000
Totale kosten Programma Vluchtelingen	€ 1.544.714

³ Ter vergelijking: in 2023 is de begroting van regionale coördinatie ongeveer gelijk aan de begroting voor 2024, namelijk € 1.505.000.

Toelichting op de begroting:

- In het kernteam nemen twee gemeentelijke projectleiders deel om de visie vanuit de gemeenten in te brengen en de verbinding naar gemeenten te maken. Hier besteden zij maximaal 4 uren per week aan.
- Voor de overdracht van het programma kunnen de huidige Programmamanager en Programmacoördinator in ieder geval voor Q1 2024 nog ingezet worden om een warme overdracht te garanderen en eventueel nieuwe medewerkers in positie te brengen en ondersteunen.
- Per 1 januari is de Veiligheidsregio IJsselland (VRIJ) geen opdrachtgever meer van het Programma Vluchtelingen, maar alle IT, lopende processen en data is ingericht op de systemen en faciliteiten van de Veiligheidsregio. Dat is met name belangrijk voor het RCVS, die niet kan werken zonder deze systemen, maar gaat ook bijvoorbeeld om e-mailadressen en laptops van de huidige medewerkers. Met de Veiligheidsregio is afgesproken om deze nog tijdelijk in de lucht te houden totdat de overdracht volledig is afgerond, dat geeft de tijd om goed te implementeren en voor een soepele overgang naar Gemeente Deventer. Kosten hiervan worden niet doorberekend naar het programma.
- Voorafgaand aan de overdracht is nog een aantal opdrachten geïnitieerd door het Programma Vluchtelingen, zoals advies om data en sturingsinformatie beter op orde te kunnen krijgen. Mogelijk is dit nog niet afgerond in december 2023, en zal daarvoor een medewerker van de VRIJ worden ingezet in Q1 2024. Ook deze kosten worden niet doorberekend aan het Programma.
- Een aantal detacheringsovereenkomsten zal in Q1 van 2024 nog worden voortgezet, zodat de gemeente Deventer de gelegenheid krijgt om de juiste procedures kan voeren voor de indienstneming van medewerkers.
- De kosten voor het RCVS zijn gebaseerd op een coördinator en 3 à 4 fulltime medewerkers. Dit is een volledige bezetting. Wanneer er een mogelijke samenwerking met Veiligheidsregio Twente wordt gestart kunnen deze kosten verdeeld worden.

BESTUURLIJK AFSPRAKEN KADER ONTHEEMDEN UIT OEKRAÏNE 2024

I. Preambule

Ruim anderhalf jaar nadat de oorlog in Oekraïne uitbrak, heeft Nederland nog steeds te maken met ontheemden die naar Nederland komen. Omdat de hiertoe volgens de wet aangewezen organisatie – COA – deze toestroom niet aankon, hebben gemeenten zich, na verzoek van het kabinet, bereid verklaard de opvangtaak voor ontheemden uit Oekraïne op zich te nemen. Onder de verantwoordelijkheid van de burgemeesters vond de uitvoering plaats door de veiligheidsregio's of door de samenwerkende gemeenten. Gemeenten voeren deze taak tot invoering van de Tijdelijke wet ontheemden uit Oekraïne (Tw Oek) uit op basis van het Staatsnoodrecht.

De opvang van Oekraïense ontheemden duurt langer voort. Naar verwachting wordt op 1 januari 2024 het Staatsnoodrecht vervangen door de Tw Oek waarbij de verantwoordelijkheid voor de opvangtaak verschuift van de burgemeester naar het college van burgemeester en wethouders (hierna college B&W). Verschillende veiligheidsregio's hebben in lijn met de uitgangspunten van de Tijdelijke wet Opvang Oekraïense ontheemden te kennen gegeven de uitvoerende taken in deze fase niet meer te zullen vervullen, hetgeen moet leiden tot een herziening van de taakverdeling zowel wat betreft de bestuurlijke coördinatie als wat betreft de uitvoering. Dat laat onverlet dat bij een forse stijging van de instroom van ontheemden in korte tijd de inzet van de veiligheidsregio's opnieuw aan de orde kan zijn.

Partijen beschouwen dit kader als nadere uitwerking van de samenwerking onder de Tw Oek.

II. Overwegingen

- a. De oorlog in Oekraïne duurt voort, waardoor er nog steeds ontheemden uit Oekraïne naar Nederland komen;
- b. De oorlog in Oekraïne, en de benodigde wederopbouw, zorgt ervoor dat de tienduizenden ontheemden die momenteel in Nederland worden opgevangen nog niet terug kunnen keren naar hun thuisland;
- c. Het aantal ontheemden dat naar Nederland komt zet door, maar de instroom lijkt te stabiliseren. Het verloop van de oorlog is evenwel onvoorspelbaar, we moeten er steeds rekening mee houden dat meer ontheemden uit Oekraïne in Nederland bescherming komen zoeken;
- d. De gemeenten en de veiligheidsregio's hebben tot op heden een grote prestatie neergezet bij de realisatie van gemeentelijke (crisis)noodopvang voor ontheemden uit Oekraïne, als ook in het begeleiden van particuliere opvang;
- e. Daarbij is de coördinatie en samenwerking in de regio van cruciaal belang gebleken;
- f. De opvang voor ontheemden uit Oekraïne is bij inwerkingtreding van de Tw Oek een verantwoordelijkheid van de colleges van B&W;
- g. De Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG) en het Veiligheidsberaad hebben op 27 april en 4 mei 2022 de randvoorwaarden kenbaar gemaakt die ingevuld moeten zijn om te kunnen voldoen aan het verzoek van het Rijk om ontheemden op te vangen. Deze randvoorwaarden zijn op 25 mei 2022 door de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid bekrachtigd.
- h. Overwegende dat de oorlog voortduurt en de randvoorwaarden aan het begin van de oorlog zijn vastgesteld dienen deze randvoorwaarden te worden herijkt;
- i. Nu de oorlog in Oekraïne en de opvang van ontheemden langer voortduren, dient de opgave voor het aantal te realiseren opvangplekken in de noodopvang helder te zijn en tijdig bekend gemaakt te worden. Aan de hand van de instroomprognose wordt elke twee maanden geëvalueerd of de huidige opgave moet worden aangepast. Het ministerie van Justitie en Veiligheid doet deze evaluatie en maakt elke 6 maanden bekend of de opgave wordt bijgesteld.

Hierbij wordt rekening gehouden met een voorbereidingstijd voor gemeenten van zes maanden;

- j. In geval van een plotselinge hoge toestroom van het aantal ontheemden naar Nederland, bijvoorbeeld vanwege een oplaaing van het conflict in Oekraïne, zullen de veiligheidsregio's gevraagd worden de crisisnoodopvang in te richten.

III. Afspraken

Partijen hanteren het uitgangspunt dat de opvangopgave een gezamenlijke verantwoordelijkheid is waarbij het Rijk een kader stellende en faciliterende rol vervult, die ondersteunend is aan de wettelijke taak die de colleges van B&W hebben voor de tijdelijke opvang van ontheemden uit Oekraïne.

1. Verantwoordelijkheid voor de (nood)opvang van Oekraïense ontheemden:

- a. De invulling van de taak door gemeenten wordt gecontinueerd op basis van de Europese Richtlijn tijdelijke bescherming en de Nederlandse Regeling opvang ontheemden Oekraïne (RooO).
- b. Het Rijk voorziet in continuïteit en voorspelbaarheid van beleid en middelen om gemeenten bij de uitvoering van deze taak duidelijkheid en zekerheid te bieden.
- c. De colleges van B&W spannen zich maximaal in om het benodigde aantal opvangplaatsen te realiseren.
- d. De verdeling van ontheemden uit Oekraïne over de provincies geschiedt op basis van de systematiek van de verdeelsleutel¹, zoals die op 16 december 2022 is vastgesteld.
- e. De gemeenten blijven hun taken met betrekking tot de opvang van ontheemden uit Oekraïne uitvoeren zolang de Tw Oek van kracht is. Het Rijk is verantwoordelijk voor kaderstelling en financiering, alsmede ondersteuning door de Nationale Opvang Organisatie (NOO) bij het (grootschalig) organiseren van opvangplekken door gemeenten.

2. Governance

- a. Landelijke bestuurlijke afstemming over de omvang van de opvangopgave van ontheemden uit Oekraïne, de landelijke verdeling en de randvoorwaarden daarvoor vindt plaats aan de Landelijke Regietafel Migratie en Integratie (LRT).
- b. Provinciale bestuurlijke afstemming met betrekking tot de verdeling van gevraagde opvangplekken en realisatie binnen de provinciegrenzen vindt plaats aan de Provinciale Regietafels (PRT). Aan de PRT nemen in beginsel (vertegenwoordigers van) alle colleges van B&W deel.
- c. PRT's rapporteren aan de LRT over de voortgang van de realisatie van gevraagde opvangplekken.
- d. Gemeenten brengen informatie over de voortgang van de realisatie van gevraagde opvangplekken in bij PRT.
- e. Rijk en gemeenten herijken in LRT-verband de financiële en overige randvoorwaarden voor de uitvoering van de opvangtaak.
- f. Bezien wordt of en op welke wijze er invulling kan worden gegeven aan een escalatiemodel in het geval van een dreigende crisissituatie, anders dan in artikel II.2.j.
- g. Regionale coördinatie op operationeel niveau en informatievoorziening binnen de provinciegrenzen vindt plaats in de gemeentelijke samenwerkingsverbanden.

¹ Verdeelsleutel noodopvang ontheemden uit Oekraïne | Tweede Kamer der Staten-Generaal

3. Operationele uitvoering bestuurlijke afspraken

- a. Voor de continuering van samenwerking en operationele coördinatie van de opvang worden samenwerkingsverbanden tussen gemeenten opgezet (of behouden) onder de verantwoordelijkheid van de colleges van B&W, die worden ingevuld op een manier die werkbaar is en past binnen lokale structuren. Deze samenwerkingsverbanden beslaan maximaal alle gemeenten in een provincie, maar zijn minimaal territoriaal congruent met de veiligheidsregio. Landelijk gaat het om maximaal 25 samenwerkingsverbanden.
- b. Het samenwerkingsverband draagt in ieder geval zorg voor:
 - regionale vluchtelingenspreiding over de locaties binnen het samenwerkingsverband;
 - bemiddeling bij overplaatsingen en vervoer tussen locaties;
 - bereikbaarheid van een crisis informatie centrum (CIC) dat overzicht behoudt van het aantal beschikbare plekken binnen de regio;
 - het CIC behoudt overzicht over aard van de beschikbare plekken (geschikt voor huisdieren, zorgbehoevenden enz.)².
- c. Elk samenwerkingsverband heeft één aanspreekpunt voor het KCIO. Teneinde de operationele uitvoering van de bestuurlijke afspraken op basis van deugdelijke informatie te laten geschieden komen partijen overeen uiterlijk 31 december 2023 een informatie- en dataprotocol op te stellen.
- d. De Veiligheidsregio's dragen het opdrachtgeverschap van het landelijk Knooppunt Coördinatie & Informatie Oekraïne KCIO per 31 december 2023 over aan een of meer vertegenwoordigers van een regionaal samenwerkingsverband.
- e. Het KCIO draagt zorg voor bovenregionale spreiding en coördinatie van de ontheemden, en voor de informatievoorziening aan de samenwerkingsverbanden over het aantal te realiseren en gerealiseerde opvangplekken in Nederland.

4. Overgang coördinerende taken van veiligheidsregio naar samenwerkingsverband

- a. Gemeenten geven uiterlijk 1 november 2023 aan het ministerie van JenV door hoe het voorgenomen samenwerkingsverband eruit ziet en op welke datum wordt verwacht dat de veiligheidsregio de taken feitelijk aan het samenwerkingsverband overdraagt.
- b. De formele datum van de overdracht van veiligheidsregio aan samenwerkingsverband is 1 januari 2024. Indien nodig kan de veiligheidsregio deze taak feitelijk, ook na 1 januari 2024, blijven uitvoeren tot de overdracht heeft plaatsgevonden. De bekostiging blijft in lijn hiermee.
- c. Wijzigingen van samenwerkingsverbanden na 1 december 2023 met gevolgen voor de bekostiging, geschieden in overleg met het ministerie van JenV.
- d. Ten behoeve van een soepele aansluiting van oude en nieuwe afspraken staat het samenwerkingsverbanden vrij om al voor in de aanloop naar de Tw Oek werkzaamheden van de veiligheidsregio's over te nemen.
- e. Partijen dragen onderling zorg voor eventuele verrekening van bekostiging.

5. De financiering vanuit het Rijk

Partijen hanteren het uitgangspunt dat de financiering vanuit het Rijk aan de gemeenten voor de opvang van ontheemden uit Oekraïne kostendekkend is.

Het Rijk doet zijn toezegging uit de brief aan de Tweede Kamer van 8 maart 2022 gestand dat de kosten die worden gemaakt vanwege de realisatie en exploitatie van de opvang van ontheemden uit Oekraïne van rijkswege worden vergoed.

- a. De Regeling opvang ontheemden Oekraïne is de grondslag voor de opvang van Oekraïense ontheemden door gemeenten.

² Zie compleet overzicht in bijlage 1

- b. Uitgangspunt is dat gemeenten geen financieel nadeel ondervinden. De bekostigingssystematiek voor de samenwerkingsverbanden wordt vastgelegd in een bekostigingsbesluit samenwerkingsverbanden opvang ontheemden uit Oekraïne.
- c. Continuïteit van de regelingen
Het kabinet zorgt voor continuïteit van deze regelingen, waarbij het uitgangspunt is dat deze steeds betaalbaar, uitlegbaar en uitvoerbaar zijn. Om dit te garanderen wordt de VNG steeds vanaf de eerste ontwerpfase betrokken worden bij het opstellen en aanpassen van regelingen.

6. Niet financiële ondersteuning vanuit het Rijk

Gemeenten hebben vaste aanspreekpunten bij de Nationale Opvang Organisatie (NOO) in de vorm van de accounthouders die in den brede ondersteuning bieden bij vraagstukken over de opvang van ontheemden uit Oekraïne. Zij vormen de schakel tussen het Rijk en gemeenten.

7. Flankerend beleid om de druk op voorzieningen te mitigeren.

Partijen hanteren het uitgangspunt dat het flankerend beleid, dat de verantwoordelijkheid is van de respectievelijke vakdepartementen op verblijf, onderwijs, gezondheidszorg, werk en inkomen, sociaal beleid, openbare orde en veiligheid en wat zich verder nog aandient, is gericht op het mitigeren van de druk op voorzieningen. Het flankerend beleid is uitvoerbaar, betaalbaar en uitlegbaar. Het Rijk is hiervoor verantwoordelijk.

IV. Slotbepalingen

1. Looptijd

Dit bestuurlijk afsprakenkader is geldig zo lang de Tw Oek van kracht is of tot een herziening van bestuurlijke afspraken;

2. Evaluatie

Dit bestuurlijk afsprakenkader wordt continu geëvalueerd. De LRT bepaalt de kaders ten behoeve van de evaluatie. Binnen de evaluatie zal ook de huidige systematiek van de verdeelsleutel worden meegenomen.

Den Haag, **DATUM**

Namens het kabinet:

E. van der Burg
Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid

Namens de Vereniging van Nederlandse
Gemeenten:

S.A.M. Dijkma
Voorzitter Vereniging van Nederlandse
Gemeenten

Namens het Veiligheidsberaad:

A.W. Kolff
Voorzitter Veiligheidsberaad

Bijlage 1 – overzicht taken Regionaal Coördinator Vluchtelingen Spreiding

Voor het bovenregionaal verplaatsen van Oekraïense ontheemden naar een G.O.O.-locatie dient het Regionale Coördinatie en Vluchtelingen Spreiding (RCVS) van een samenwerkingsverband een aantal taken uit te voeren.

- A. De RCVS-en zijn verantwoordelijk voor het invoeren én actueel houden van:
 - 1. Adresgegevens van G.O.O. opvanglocatie
 - 2. Het aangeven of een locatie geschikt is voor:
 - a. Zuigelingen
 - b. Huisdieren
 - c. Rolstoeltoegankelijkheid
 - 3. Het aantal gerealiseerde bedden per locatie
 - 4. De beschikbare capaciteit per locatie
 - 5. Het snijverlies van de locatie
- B. Het RCVS verantwoordelijk voor het dagelijks doorzenden van de (aangepaste) data aan het KCIO. Dit ten behoeve van het landelijke dashboard.
- C. Elke bovenregionale verplaatsing (als in de eigen regio geen plek voorhanden is) dient door het RCVS geautomatiseerd aangevraagd te worden bij het KCIO middels gebruikmaking van de VMR-tool.
- D. Het RCVS is dagelijks telefonisch bereikbaar van 08.00 uur tot 17.00 uur. In de periode tussen 17.00 uur – 08.00 uur is (in LCMS) vastgelegd op welke wijze het KCIO in geval van 'nood' toch de RCVS kan bereiken. Het RCVS dient in geval van aanpassingen van contact/bereikbaarheidsgegevens van de RCVS dit zelf te verwerken in het Landelijk Crisis Management Systeem (LCMS).
- E. Het RCVS is wekelijks vertegenwoordigd in de zogenaamde digitale RCVS/IM-call welke door het KCIO wordt verzorgd. (wekelijks op dinsdag om 12.00 uur)
- F. Casussen welke betrekking hebben op overlast, zorg etc. dienen door de RCVS in de SIGNAL-groep geplaatst te worden zodat andere regio's eventueel ondersteuning kunnen bieden.